

LIETUVOS ADMINISTRACINIŲ GINČŲ KOMISIJOS PANEVĖŽIO APYGARDOS SKYRIUS

S P R E N D I M A S

2024 m. spalio 23 d. Nr. 21RE4-165 (AG4-122/22-2024)
Panevėžys

Lietuvos administracinių ginčų komisijos Panevėžio apygardos skyrius (toliau – ir Komisija), susidedantis iš Komisijos narių Astos Povilonienės, Sigitos Šimbelytės ir Vestos Šliogerytės (pranešėja ir posėdžio pirmininkė),

sekretoriaujant Natalijai Abuojai,

dalyvaujant pareiškėjai E. Č.,

atsakovės atstovei G. M.,

viešame Komisijos posėdyje žodinio proceso tvarka nuotolinių ryšių priemonėmis išnagrinėjo administracinį ginčą pagal pareiškėjos E. Č. skundą atsakovei Panevėžio miesto savivaldybės administracijai dėl rašto panaikinimo.

Komisija

n u s t a t ė:

pareiškėja Komisijai paduotu skundu, kuri vėliau patikslino, prašė panaikinti Panevėžio miesto savivaldybės administracijos (toliau – Savivaldybės administracija) 2024 m. rugpjūčio 2 d. raštą Nr. 19-2501(4.5 Mr) „Dėl asmens su negalia automobilio stovėjimo vietos“ (toliau – ir Raštas).

Pareiškėja skunde paaiškino, kad Savivaldybės administracija netenkino pareiškėjos 2024 m. liepos 2 d. prašymo dėl asmens su negalia automobilio stovėjimo vietos. Pareiškėjos paaiškinimais, jai, turinčiai judėjimo negalią, nebuvo leista statyti automobilio ties namu, adresu (duomenys neskelbtini) esančiame kieme prie namo, kur yra įrengtas šiuo metu nebenaudojamas įvažiavimas specialiam autotransportui šiukšlėms išvežti. Pareiškėja teigė, jog namo gyventojų vardu pateikė namo pirmininko sutikimą, jog neprieštaruoja, kad automobilis būtų statomas pareiškėjos pageidaujamoje vietoje. Automobilis būtų statomas dažniausiai nuo 18 val. iki 7 val. ryto ir savaitgaliais, nes pareiškėja yra dirbanti. Prašymas buvo atmestas: „vadovaujantis statybos techninio reglamento STR 2.06.04:2014 „Gatvės ir vietinės reikšmės keliai. Bendrieji reikalavimai“ 123 punkto 321 lentelėje pateikiamais minimaliais leidžiamais atstumais nuo atvirojo tipo automobilių saugyklos (aikštelės) iki gyvenamosios paskirties (vienbučių ir dvibučių, trijų ir daugiau butų (daugiabučiai), įvairių socialinių grupių asmenims) pastatų; atsižvelgdama į tai, kad būtų apribotas žmonių su negalia, mamų su vežimėliais bei pėsčiųjų judėjimas šaligatviu bei neužtikrintas reikiamas šaligatvio plotis – informuoja, kad pageidaujamoje vietoje asmens su negalia automobilio stovėjimui vietos įrengimui (paženklinimui) nėra galimybės pritari.“

Pareiškėjos paaiškinimais, priimant sprendimą, nebuvo atsižvelgta į automobilio matmenis ir stovėjimo laiką, kad stovint automobiliui (duomenys neskelbtini) nebūtų apribotas jokių žmonių judėjimas, nes šaligatvis neužstatomas, jo plotis išlieka pagal reikalavimus 1,5 m ir net daugiau. Įėjimas į namą nuo automobilio šono 7,5 m iki vejos bortelio taip pat atitinka visus reikalavimus, nuo

namo pagalbinių patalpų, kurios yra nenaudojamos (buvusi šiukšlių šachta) iki automobilio 3 m. Pareiškėjos teigimu, net pastačius didesnių gabaritų automobilį, nebus apribotas pėsčiųjų judėjimas.

Pareiškėjos nuomone, jos prašymas buvo atmestas nepagrįstai, nes prašomoje vietoje stovintis automobilis nepažeidžia įstatymų ir nutarčių, netrukdyt ir nepažeis žmonių poreikių, nes ilgiausias automobilio stovėjimo laikas bus nakties metu, o automobilį pastačius truputį toliau,ėjimas didesniu atstumu padidina ir taip dideles pareiškėjos kančias ar gali sukelti net visišką judėjimo praradimą. Abejos aikštelės, kurias pareiškėjai siūlo savivaldybė, nėra tinkamos asmeniui su negalia, nes jos nevalomos pasnigus, todėl neįmanoma pasiekti su vežimėliu namų iš mašinos ir atvirkščiai, ne visada jomis pravažiuoja ir kai kurie kiti automobiliai, o judėjimas pareiškėjai yra būtinas, kadangi ji yra dirbanti. Vienoje iš savivaldybės siūlomų vietų neleidžiama automobilių statyti antradieniais, tai nurodo eismo ženklas, stovintis prie gatvės. Pareiškėjos nuomone, tokiu būdu pažeidžiamos jos, kaip žmogaus su negalia, ne tik judėjimo teisės, bet ir teisė į darbą.

Remdamasi išdėstytą argumentu visuma, pareiškėja prašė panaikinti Savivaldybės administracijos Raštą (b. l. 1-2, 24-26).

Atsakovė atsiliepiu į pareiškėjos skundą prašė jį atmesti kaip nepagrįstą.

Atsiliiepime paaiškino, kad 2024 m. liepos 2 d. pareiškėja kreipėsi raštu į Savivaldybės administraciją prašydama įrengti asmens su negalia automobilio stovėjimo vietą (ant šaligatvio prie įėjimo į daugiaaukštį namą) prie daugiaaukščio namo, esančio adresu (duomenys neskelbtini). Pareiškėjos prašymas buvo išnagrinėtas Eismo organizavimo darbo grupės, kuri patvirtinta Savivaldybės administracijos direktoriaus 2017 m. gegužės 12 d. įsakymu Nr. A-468, (toliau – Darbo grupė) 2024 m. liepos 11d. posėdyje.

Darbo grupė, išnagrinėjusi pareiškėjos prašymą, bendru sutarimu nutarė: „Atsižvelgiant į Panevėžio miesto savivaldybės tarybos 2013 m. kovo 28 d. sprendimu Nr. 1-98 patvirtinto Teritorijų prie esamų daugiaaukščių namų ir laisvos valstybinės žemės Panevėžio mieste detaliojo plano (Teritorija tarp (duomenys neskelbtini) gatvių) (toliau – Detalusis planas) sprendinius, kuriuose automobilių stovėjimo vietos (duomenys neskelbtini) daugiabučiui namui yra suplanuotos priskirtos teritorijos šiaurinėje dalyje, lygiagrečiai važiuojamajai kiemo daliai, palei šaligatvio bortelį, esantį arčiau (duomenys neskelbtini) gatvės; vadovaudamasi statybos techninio reglamento STR 2.06.04:2014 „Gatvės ir vietinės reikšmės keliai. Bendrieji reikalavimai“ 123 punkto 32¹ lentelėje pateikiamais minimaliais leidžiamais atstumais nuo atvirojo tipo automobilių saugyklos (aikštelės) iki gyvenamosios paskirties (vienbučių ir dvibučių, trijų ir daugiau butų (daugiabučiai), įvairių socialinių grupių asmenims) pastatų; atsižvelgdama į tai, kad būtų apribotas žmonių su negalia, mamų su vežimėliais bei pėsčiųjų judėjimas šaligatviu bei neužtikrintas reikiamas šaligatvio plotis – informuoja, kad pageidaujamoje vietoje asmens su negalia automobilio stovėjimo vietos įrengimui (paženklinimui) nėra galimybės pritarti. Atkreipti dėmesį, kad artimiausia vieta, kur būtų galimybė įrengti (paženklinti) asmens su negalia automobilio stovėjimo vietą, yra automobilių stovėjimo vieta vadovaujantis Detaliojo plano sprendiniais (priešais laiptinę už įvažos) arba (duomenys neskelbtini), ribose (ties (duomenys neskelbtini)).“.

Apie priimtą sprendimą pareiškėja buvo informuota 2024 m. rugpjūčio 2 d. Savivaldybės administracijos Raštu. Pasisakydama dėl pareiškėjos skunde nurodytų argumentų, jog „Priimant sprendimą nebuvo atsižvelgta į mašinos matmenis, bei stovėjimo laiką, kad stovint mašinai (duomenys neskelbtini) nebūtų apribotas žmonių judėjimas nes šaligatvis neužstatomas jo plotis išlieka pagal reikalavimus“, atsakovė paaiškino, kad vadovaujantis Kelių eismo taisyklių (toliau – KET) 36 punktu „Pėstieji privalo judėti šaligatviais, pėsčiųjų takais arba pėsčiųjų ir dviračių takais (pėstiesiems skirta puse), o ten, kur jų nėra, – kelkraščiu. Jeigu šaligatvio, pėsčiųjų tako, pėsčiųjų ir dviračių tako, kelkraščio nėra arba jais judėti nėra galimybės, leidžiama judėti viena eile važiuojamosios dalies pakraščiu.“ Atsižvelgiant į tai, atsakovė padarė išvadą, kad šaligatviai yra skirti pėstiesiems, visuotinam asmenų naudojimui, o ne transporto priemonių sustojimui ir stovėjimui, jei kelio ženklai nenurodo kitaip.

Taip pat pažymėjo, jog vadovaujantis Lietuvos automobilių kelių direkcijos prie Susisiekimo ministerijos direktoriaus 2012 m. spalio 10 d. įsakymo Nr. V-294 „Dėl Pėsčiųjų ir dviračių takų projektavimo rekomendacijų R PDTP 12 patvirtinimo“ 221 punktu, pėsčiųjų susisiekimo tinklo parametrai turi atitikti minimalius pėstiesiems reikalingus gabaritais. Minimalus pėsčiojo erdvės plotis yra 1,00 m (0,80 m pėsčiajam reikalingas plotis ir po 0,10 m iš abiejų pusių – saugaus judėjimo erdvė). Žmonėms su negalia (turintiems fizinę judėjimo negalią, silpnaregiams ir akliems) reikalingi didesni pločio gabaritai – 1,20 m. Išskirtiniais atvejais, pėsčiojo erdvės plotį galima sumažinti iki 0,75 m (0,55 m pėsčiajam reikalingas plotis ir po 0,10 m iš abiejų pusių – saugaus judėjimo erdvė). Atsižvelgdama į nurodytą teisinį reguliavimą, atsakovė padarė išvadą, kad motinų su vežimėliais bei kitų pėsčiųjų judėjimas šaligatviais turi būti užtikrintas teisės aktų nustatyta tvarka, todėl pareiškėjos prašoma įrengti automobilio stovėjimo vieta turėtų įtaką prieš tai nurodytų asmenų judėjimui šaligatviu, esančiu šalia gyvenamojo namo (duomenys neskelbtini).

Statybos techninio reglamento STR 2.03.01:2019 „Statinių prieinamumas“ 14 punkte nurodyta, kad neįgalųjų automobilių stovėjimo vietos skirstomos į du tipus A ir B. Akcentuotina, kad A tipo neįgalųjų automobilių stovėjimo vieta tinkama mikroautobusams turi būti ne siauresnė kaip 4 900 mm, iš kurių 3 400 mm automobilių statymo vietos plotis, o 1 500 mm aikštelė išlipimui, ir ne trumpesnė kaip 8 200 mm, iš kurių 5 200 mm automobilių statymo vietos ilgis, o 3 000 mm aikštelė išlipimui. Jeigu šone ar gale automobilių statymo vietos įrengta pėsčiųjų judėjimo trasa, atitinkanti išlipimo aikštei keliamus reikalavimus, atskira išlipimo aikštelė gali būti neįrengiama, o B tipo neįgalųjų automobilių stovėjimo vieta turi būti ne siauresnė kaip 3 900 mm, iš kurių 2 400 mm automobilių statymo vietos plotis, o 1 500 mm aikštelė išlipimui, ir ne trumpesnė kaip 5 200 mm. Jeigu šone automobilių statymo vietos įrengta pėsčiųjų judėjimo trasa, atitinkanti išlipimo aikštei keliamus reikalavimus, atskira išlipimo aikštelė gali būti neįrengiama.

Atsižvelgus į teisinį reguliavimą, pareiškėjos prašoma įrengti automobilio stovėjimo vieta turėtų būti skirta visuotinam asmenų naudojimui, naudojantis ir mikroautobusams, kurie aptarnauja asmenis su negalia. O vadovaujantis aukščiau pateiktu teisiniu reguliavimu, pareiškėjos prašoma įrengti automobilio stovėjimo vieta yra netinkama įrengti automobilio stovėjimo vietos neįgaliesiems. Atsakovė akcentavo, kad asmens su negalia automobilio stovėjimo vieta yra viešo naudojimo, o ne asmeninė, t. y. visi asmenys, gyventojai, turintys teisę stovėti kelio ženklų Nr. 528 „Stovėjimo vieta“ su papildoma lentele Nr. 846 „Asmenys su negalia“ pažymėtoje vietoje, gali naudotis minėtu ženklinimu pažymėta automobilio stovėjimo vieta, todėl neįgalųjų automobilių stovėjimo vieta turi būti įrengiama vadovaujantis teisės aktais, o ne pagal pareiškėjos pateiktus asmeninio automobilio matmenis. Darbo grupė, nagrinėdama pareiškėjos skundą, vadovavosi statybos techninio reglamento STR 2.06.04:2014 „Gatvės ir vietinės reikšmės keliai. Bendrieji reikalavimai“ 123 punkto 32¹ lentelės 1 dalyje nurodytais atstumais – 5 m., skaičiuojant atstumą nuo atvirojo tipo automobilių saugyklų dangos krašto iki patalpų varstomų langų ir vėdinimo sistemos oro ėmimo angų, o ne iki bendro naudojimo (koridoriai, holai, laiptinės, bendrieji sanitariniai mazgai ir kt.) pagalbinių, techninių patalpų langų. Vadovaujantis Panevėžio miesto savivaldybės tarybos 2013 m. kovo 28 d. sprendimu Nr. 1-98 patvirtintu Detalioju planu, automobilių stovėjimo vietos (duomenys neskelbtini) daugiabučiui namui yra suplanuotos priskirtos teritorijos šiaurinėje dalyje, lygiagrečiai važiuojamajai kiemo daliai, palei šaligatvio bortelį, esantį arčiau (duomenys neskelbtini) gatvės.

Apibendrinama atsakovė teigė, kad pareiškėjos prašoma įrengti automobilio stovėjimo vieta neatitinka teisės aktų reikalavimų, todėl atsižvelgiant į pareiškėjos prašymą, Darbo grupė pasiūlė pareiškėjai dvi alternatyvias vietas, kuriose būtų galima įrengti automobilio stovėjimo vietą asmenims su negalia. Vadovaujantis Detalioju planu, artimiausia vieta, kur būtų galimybė įrengti (paženklinti) asmens su negalia automobilio stovėjimo vietą yra automobilių stovėjimo vieta, prieš pareiškėjos gyvenamojo namo laiptinę arba (duomenys neskelbtini).

Pabrėžė, kad pareiškėjai siūloma įrengti asmens su negalia automobilio stovėjimo vieta (duomenys neskelbtini) gatvės ribose (ties (duomenys neskelbtini)) yra prižiūrima ir valoma miesto

gatves prižiūrinčios įmonės, todėl (duomenys neskelbtini) gatvėje įrengti automobilių sustojimą tam tikromis dienomis ir valandomis draudžiantys kelio ženklai. Atkreipė dėmesį, kad šiaurinėje gatvės pusėje automobilių negalima statyti antradieniais ir tik darbo valandomis – nuo 8 iki 17 val., o kitu laiku transporto priemonių sustojimas ir stovėjimas nėra ribojamas, todėl pareiškėjos argumentai, jog siūloma automobilio stovėjimo vieta yra neprižiūrima ir ribojamas jos naudojimas antradieniais, yra atmestini.

Apibendrinama, atsakovė teigė, kad priimtas sprendimas yra teisėtas ir pagrįstas, o pareiškėjos argumentai dėl pagrindų panaikinti skundžiamą sprendimą atmestini (b. l. 34-39).

Komisijos posėdyje pareiškėja pateikė tris nuotraukas, kuriose atvaizduotas ginčui aktualios situacijos vaizdas, bei paaiškino, kad vietoje, kurioje ji prašo įrengti automobilio statymo vietą asmeniui su negalia, kiti asmenys visada palieka stovėti automobilį, todėl mano, jog atsakovė turėtų atsižvelgti į šią aplinkybę, patvirtinančią kitų asmenų, neturinčių judėjimo negalios, galimybę palikti automobilius pareiškėjos prašomoje įrengti automobilio statymo vietoje, kurioje automobilio statymo vietos asmeniui su negalia įrengimas užtikrintų mažiau skausmo sukeliančias pareiškėjos judėjimo galimybes bei, atitinkamai, pareiškėjos galimybę vykti ir grįžti iš darbo (pareiškėjos teisę į darbą), kadangi nesant vietos pasistatyti automobiliui prie gyvenamojo namo (duomenys neskelbtini), pareiškėjai tenka nuomotis viešbutį.

Atsakovės atstovė Komisijos posėdyje prašė pareiškėjos skundą atmesti kaip nepagrįstą.

Skundas tenkinamas.

Bylos duomenimis nustatyta, kad pareiškėja 2024 m. liepos 2 d. Savivaldybės administracijai pateikė prašymą dėl stovėjimo su negalia vietos (toliau – Prašymas), kuriuo prašė įrengti neįgaliam asmeniui vietą (duomenys neskelbtini) namo kieme, priešais laiptinę. Paaiškino, kad turi ne tik judėjimo negalią, yra su vežimėliu, bet ir vaikščiodama su ramentais patiria didžiulį skausmą ir tai daryti jai yra uždrausta, todėl prašo įrengti automobilio statymo vietą kuo arčiau laiptų, kur yra nuolydis ant šaligatvio priešais įėjimą į laiptinę arba ties nuolydžiu automobilių aikštelėje prieš laiptinę. Kartu su Prašymu pareiškėja pateikė šių dokumentų kopijas: asmens tapatybę patvirtinančio dokumento (paso) kopiją; 2023 m. gegužės 4 d. išduotą neįgaliojo pažymėjimo, kuriame nurodoma, kad pareiškėjai nustatytas (duomenys neskelbtini) darbingumo lygis, kopiją; Neįgalumo ir darbingumo nustatymo tarnybos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos 2023 m. gegužės 4 d. išduotą neįgalių asmenų automobilio statymo kortelės kopiją; Neįgalumo ir darbingumo nustatymo tarnybos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos Panevėžio teritorinio skyriaus 2023 m. gegužės 2 d. išvados dėl darbo pobūdžio ir sąlygų Nr. DPS-998, kurioje nurodoma, kad pareiškėjai nuo 2023 m. balandžio 25 d. iki 2025 m. balandžio 24 d. nustatytas (duomenys neskelbtini) darbingumo lygis, kopiją; (duomenys neskelbtini) namo savininkų bendrijos 2024 m. kovo 13 d. rašto Nr. S-2 „Dėl automobilio statymo prie (duomenys neskelbtini) namo“, kuriame (duomenys neskelbtini) namo savininkų bendrijos pirmininkas išreiškė sutikimą dėl lengvojo automobilio statymo vietos ant prie namo paklotos plytelių dangos, kurioje suprojektuota automobilio įvažiavimo galimybė, patvirtindamas, kad namo gyventojams tai nesukels juntamų nepatogumų, kopiją; šaligatvio nuotrauką ir 2024 m. birželio 8 d. prašymo dėl stovėjimo aikštelės neįgaliajam kopiją (b. l. 73-80).

Atsakovė, išnagrinėjusi pareiškėjos Prašymą, 2024 m. rugpjūčio 2 d. priimtu Raštu pateikė atsakymą pareiškėjai. Rašte nurodė, jog Darbo grupė, patvirtinta Savivaldybės administracijos direktoriaus 2017 m. gegužės 12 d. įsakymu Nr. A-468 „Dėl Savivaldybės eismo organizavimo darbo grupės sudarymo ir administracijos direktoriaus 2016 m. rugsėjo 22 d. įsakymo Nr. A-1040 pripažinimo netekusiu galios“, atsižvelgdama į Panevėžio miesto savivaldybės tarybos 2013 m. kovo 28 d. sprendimu Nr. 1-98 patvirtinto Detaliojo plano sprendinius, kuriuose automobilių stovėjimo vietos (duomenys neskelbtini) daugiabučiui namui yra suplanuotos priskirtos teritorijos šiaurinėje dalyje, lygiagrečiai važiuojamajai kiemo daliai, palei šaligatvio bortelį, esantį arčiau (duomenys neskelbtini) gatvės; vadovaudamasi statybos techninio reglamento STR 2.06.04:2014 „Gatvės ir

vietinės reikšmės keliai. Bendrieji reikalavimai” 123 punkto 32¹ lentelėje pateikiamais minimaliais leidžiamais atstumais nuo atvirojo tipo automobilių saugyklos (aikštelės) iki gyvenamosios paskirties (vienbučių ir dvibučių, trijų ir daugiau butų (daugiabučiai), įvairių socialinių grupių asmenims) pastatų; atsižvelgdama į tai, kad būtų apribotas žmonių su negalia, mamų su vežimėliais bei pėsčiųjų judėjimas šaligatviu bei neužtikrintas reikiamas šaligatvio plotis – informavo, kad pageidaujamoje vietoje asmens su negalia automobilio stovėjimo vietos įrengimui (paženklinimui) nėra galimybės pritari.

Rašte atkreipė dėmesį, kad artimiausia vieta, kur būtų galimybė įrengti (paženklinti) asmens su negalia automobilio stovėjimo vietą, yra automobilių stovėjimo vieta, vadovaujantis Detaliojo plano sprendiniais (priešais laiptinę už įvažos) arba (duomenys neskelbtini) ribose (ties (duomenys neskelbtini) namu). Pažymėjo, kad prašoma automobilio stovėjimo vieta galėtų būti paženklinta vienoje iš nurodytų vietų tie (duomenys neskelbtini) namu. Rašte nurodyta, jog apie pageidaujamą galimą įrengti (paženklintą) asmens su negalia automobilio stovėjimo vietą pareiškėja turėtų raštu informuoti Savivaldybės administraciją (b. l. 6-8).

Pareiškėja, nesutikdama su Savivaldybės administracijos atsakymu, išdėstyta Rašte, Komisijai paduotu skundu prašė jį panaikinti.

Atsižvelgiant į tai, nagrinėjamoje byloje sprendžiamas ginčas dėl Rašto teisėtumo.

Nagrinėjant ginčus dėl skundžiamų administracinių sprendimų teisėtumo, vertinama jų atitiktis Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo (toliau – VAĮ) 10 straipsnyje administracinio sprendimo turiniui bei jo priėmimui nustatytų reikalavimų atžvilgiu. VAĮ 10 straipsnio 5 dalies 5 ir 6 punktai iš esmės įtvirtina esminius reikalavimus, keliamus administracinio sprendimo turiniui, o t. y. reikalavimas nurodyti administracinio sprendimo teisinius ir faktinius pagrindus ar kitas administraciniam sprendimui įtakos turėjusias aplinkybes (5 punktas) ir nurodyti administracinio sprendimo motyvus (6 punktas).

Vadovaujantis Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo (toliau – ir LVAT) praktikoje pateiktais išaiškinimais, kuriuose nurodoma, jog tai, kad individualus teisės aktas būtų teisėtas, jis turi apimti faktinių aplinkybių tyrimą, taikytinos teisės normos paiešką, teisinį nustatytų faktų vertinimą (kvalifikavimą). Esminė individualaus administracinio akto pagrįstumo sąlyga – turi būti nustatytos ne pavienės faktinės aplinkybės, o juridinių faktų visetas, būtinas ir pakankamas teisės normai taikyti. Atkreiptinas dėmesys, kad VAĮ 8 straipsnio 1 dalies (Komisijos pastaba – nagrinėjamam ginčui aktualios bei iš esmės analogiško turinio nuostatas įtvirtinančios VAĮ redakcijos 10 straipsnio 5 dalies 5 ir 6 punktai) reikalavimų nepaisymas ir konkrečių teisės normų nesusiejimas su objektyviais duomenimis (faktais) pripažintinas esminiu trūkumu, kai toks pažeidimas ne tik paneigia asmens teisę žinoti teisei priešingos veikos ribas, riboja teises į teisminę gynybą, bet ir ginčui persikėlus į teismą atima galimybę pastarajam suprasti bei apsibrėžti bylos nagrinėjimo apimtį, o kartu visapusiškai bei objektyviai išnagrinėti ginčą (pvz., LVAT 2012 m. rugšėjo 25 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A⁷⁵⁶-2359/2012). Pagal Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo praktiką, viešojo administravimo funkcijas vykdamas subjektas, priėmęs negatyvias pasekmes sukeltantį sprendimą, turi pareigą jį pagrįsti tiek teisiniais, tiek faktiniais argumentais, t. y. nurodyti priežastis, lėmusias neigiamo sprendimo priėmimą (pvz., LVAT 2013 m. balandžio 22 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A⁶⁰²-658/2013; 2021 m. birželio 16 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eA-1060-822/2021).

Iš skundžiamo Rašto turinio duomenų matoma, kad pareiškėjos Prašymą nagrinėjusi Darbo grupė, priimdama sprendimą nepritari asmens su negalia automobilio stovėjimo vietos įrengimui, vadovavosi Panevėžio miesto savivaldybės tarybos 2013 m. kovo 28 d. sprendimu Nr. 1-98 patvirtinto Detaliojo plano sprendiniais, statybos techninio reglamento STR 2.06.04:2014 „Gatvės ir vietinės reikšmės keliai. Bendrieji reikalavimai”, patvirtinto Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2011 m. gruodžio 2 d. įsakymu Nr. D1-933 „Dėl statybos techninio reglamento STR 2.06.04:2014 „Gatvės ir vietinės reikšmės keliai. Bendrieji reikalavimai“ patvirtinimo“ (ginčui aktuali įsakymo redakcija, galiojanti nuo 2024 m. birželio 18 d., toliau – Reglamentas) 123 punkto 32¹ lentelės duomenimis ir,

atsižvelgdama į tai, padarė išvadą, kad būtų apribotas žmonių su negalia, mamų su vežimėliais ir pėsčiųjų judėjimas šaligatviu bei neužtikrintas reikiamas šaligatvio plotis.

Iš į bylą kartu su atsiliepimu pateikto Detaliojo plano dalies matoma, kad namo, esančio (duomenys neskelbtini), šiaurinėje pusėje yra paženklintas sprendinys, įvardinamas kelio servitutu (b. l. 40-41). Pateiktos Detaliojo plano dalies turinio duomenys tvirtina, jog ne prie kiekvieno (duomenys neskelbtini) esančio daugiabučio namo yra suplanuotas ir paženklintas kelio servitutas. Minėtojo sprendinio išdėstymas Detaliajame plane yra betarpiškai susijęs su (duomenys neskelbtini) namu. Vadovaujantis Lietuvos Respublikos civilio kodekso (toliau – ir LR CK) 4.117 straipsnio nuostata, kelio servitutu gali būti nustatoma teisė naudotis pėsčiųjų taku, antžeminėms transporto priemonėms skirtu keliu ir taku galvijams varyti. Kai kelio servitutu suteikiama teisė važiuoti transporto priemonėmis, papildomai nenustatant galimybės pasinaudoti juo kitais tikslais ir nenustatant naudojimosi juo apribojimų, laikoma, kad tokiu keliu galima važiuoti įvairiomis transporto priemonėmis ir naudotis kaip pėsčiųjų taku (LR CK 4.119 straipsnio 1 dalis). Iš skundžiamo Rašto turinio matoma, jog šios aplinkybės Darbo grupė nevertino. Nagrinėjamu aspektu pažymima, kad Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatymo (toliau – TPĮ) 28 straipsnio nuostatos suteikia teisę planavimo organizatoriui (šiuo atveju – Panevėžio miesto savivaldybei) priimti sprendimą dėl Detaliojo plano keitimo ar koregavimo, vadovaujantis TPĮ nustatyta tvarka ir ją detalizuojančių Kompleksinio teritorijų planavimo dokumentų rengimo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2014 m. sausio 2 d. įsakymu Nr. D1-8 „Dėl Kompleksinio teritorijų planavimo dokumentų rengimo taisyklių patvirtinimo“ nuostatomis.

Skundžiamą aktą atsakovė pagrindė Reglamento 123 punkto 32¹ lentelės duomenimis, nurodydama, kad vadovaujama šioje lentelėje pateikiamais minimaliais leidžiamais atstumais nuo atvirojo tipo automobilių saugyklos (aikštelės) iki gyvenamosios paskirties (vienbučių ir dvibučių, trijų ir daugiau butų (daugiabučiai), įvairių socialinių grupių asmenims) pastatų. Aptariamoje lentelėje nurodomi atstumai nuo uždarojo tipo antžeminių automobilių saugyklų, garažų, atvirojo tipo automobilių saugyklų. Lentelės eilutėje Nr. 1 pateikiami duomenys, detalizuojantys atstumų nustatymą nuo gyvenamosios paskirties (vienbučių ir dvibučių, trijų ir daugiau butų (daugiabučių), įvairių socialinių grupių asmenims) pastatų, atsižvelgiant į lentelės dalyje „Atstumai (metrais) nuo atvirojo tipo automobilių saugyklų, kai automobilių (išskyrus elektromobilius) skaičius“. Iš Lentelėje pateikiamų duomenų matoma, kad atstumų skirstymas priklauso nuo automobilių skaičiaus: 1) 5–10 vnt. – 5 m; 2) 11–20 vnt. – 7 m; 3) 21–50 vnt. – 10 m; 4) 51–100 vnt. – 20 m ir t. t. Atsižvelgiant į tokį Reglamento 123 punkto 32¹ lentelėje nustatytą atstumų diferencijavimą pagal automobilių skaičių, taip pat tai, jog Rašte pareiškėjai pasiūlytos dvi skirtingos automobilio stovėjimo vietos, nėra aišku, kokius konkrečius duomenis nagrinėjamu atveju vertino Darbo grupė, t. y. ar prie (duomenys neskelbtini) namo Detaliajame plane nurodytus sprendinius – automobilių stovėjimo vietas, suplanuotas (duomenys neskelbtini) namo šiaurinėje dalyje, lygiagrečiai važiuojamajai kelio daliai, ar šiuo konkrečiu atveju buvo vertinamas galimas atstumas atsižvelgiant į pareiškėjos Prašyme nurodytą prašomą įrengti automobilio stovėjimo vietą, skirtą neįgaliajam.

Reglamento 120 punktas nustato, kad prie visų viešojo naudojimo pastatų ir daugiabučių gyvenamųjų namų turi būti įrengtos neįgalųjų automobilių stovėjimo vietos pagal statybos techniniame reglamente STR 2.03.01:2019 „Statinių prieinamumas“, patvirtintame Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2019 m. lapkričio 4 d. įsakymu Nr. D1-653 „Dėl statybos techninio reglamento 2.03.01:2019 „Statinių prieinamumas“ patvirtinimo“, nustatytus reikalavimus. Skundžiamame akte ši nuostata nėra paminėta, todėl sprendžiama, jog į ją, sprendžiant pareiškėjos Prašymą, nebuvo atsižvelgta.

Kaip minėta, vienu iš nepritarimo pareiškėjos prašymui įrengti asmens su negalia automobilio statymo vietą argumentų nurodoma ir tai, jog įrengus pareiškėjos pageidaujamoje vietoje asmens su negalia automobilio stovėjimo vietą, būtų apribotas žmonių su negalia, mamų su vežimėliais ir pėsčiųjų judėjimas šaligatviu, taip pat neužtikrintas reikiamas šaligatvio plotis. Tokios

išvados teisiniai pagrindai, taip pat šaligatvio ploto skaičiavimai, atsižvelgiant į asmens su negalia automobilio stovėjimo vietos įrengimui keliamus reikalavimus, Rašte nenurodyti, taigi kokiais konkrečiai teisės aktais vadovaudamasi Darbo grupė sprendė, jog būtų apribotas išvardintų asmenų grupių bei pėsčiųjų judėjimo galimybės nėra aišku. Iš pareiškėjos Komisijos posėdžio metu pateiktų bei prie bylos medžiagos prijungtų nuotraukų, kuriose, be kita ko, užfiksuotas ir automobilio stovėjimo vaizdas pareiškėjos pageidaujamoje įrengti asmens su negalia automobilio stovėjimo vietoje nepatvirtina šių atsakovės rašte nurodytų faktinių pagrindų (b. l. 59-60). Priešingai, prieš tai paminėtos pareiškėjos pateiktos nuotraukos turinyje pavaizduoti keturių vietų su didesne transporto priemonės galine dalimi bagažui gabenti automobilio vaizdo duomenys patvirtina, kad šaligatvis pėstiesiems jokia tokio automobilio dalimi nėra užstatytas, o asmenų judėjimas nėra apribotas. Atsižvelgiant į tai, abejotina, jog Darbo grupė, nagrinėdama pareiškėjos Prašymą, vertino situaciją vietoje. Be to, nagrinėjant bylą nenustatyta, jog Darbo grupė būtų kreipusi į pareiškėją bei siekusi išsiaiškinti jos prašomo statyti automobilio matmenų duomenis, taip pat ir kitas aplinkybes, dėl kurių pareiškėja teikė prašymą įrengti asmens su negalia automobilio stovėjimo vietą, t. y. Prašyme nurodytas aplinkybes, jog pareiškėja turi judėjimo negalią, jos judėjimas sąlygotas naudojimusi asmenims su negalia skirtu vežimėliu, taip pat tai, jog pareiškėja gali naudotis ramentais, tačiau tai jai sukelia didelį skausmą, be to, tokia judėjimo alternatyva, pareiškėjos Prašyme išdėstytais teiginiais, nurodyta kaip uždrausta. Be to, nors skundžiamame Rašte atsakovė pasiūlė dvi galimas asmens su negalia automobilio stovėjimo vietas, vieną automobilio stovėjimo vietą numatydama priešais laiptinę už įvažos arba (duomenys neskelbtini) ribose (ties (duomenys neskelbtini) namu), vis dėlto sprendžiama, kad atsakovė neatsižvelgė į pareiškėjos Prašyme nurodytus paaiškinimus, susijusius su pareiškėjos patiriamais judėjimo apribojimais, jai turint judėjimo negalią, ką patvirtina ir pareiškėjos kartu su Prašymu pateikti rašytiniai įrodymai.

Atsižvelgiant į tai, sprendžiama, kad nagrinėjamu atveju atsakovė, būdama viešojo administravimo subjektu, savo veikloje turėjo vadovautis Europos Sąjungos ir Lietuvos Respublikos teisinėje sistemoje taikomu atsakingo valdymo, dar kitaip vadinamo – gero administravimo principu, kurį įtvirtina ne tik nacionalinio lygmens teisės aktai tokie, kaip kad Lietuvos Respublikos Konstitucija (5 straipsnio 3 dalis) bei VAI 3 straipsnyje reglamentuojami principai, kurių aiškinimas, pateikiamas teisminėje praktikoje, suponuoja gero administravimo principo taikymą viešojo administravimo subjektų veikloje, bet ir tarptautiniuose teisės aktuose tokiuose, kaip Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartija (41 straipsnis) bei kt. Vienas iš gero administravimo principų yra konstitucinė nuostata, kad visos valdžios įstaigos tarnauja žmonėms. Pagal formuojamą teismų praktiką geras viešojo administravimo principas apima asmens teisę į pagrįstą (faktais ir teisės normomis) bei motyvuotą administracinį sprendimą (*Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2012-05-31 sprendimas administracinėje byloje Nr. A⁶⁰²-2112/2012*), nešališkumo pareigą, pareigą imtis aktyvių veiksmų, padėti, elgtis rūpestingai ir atidžiai. Iš gero administravimo principo išplaukia, kad valstybės institucijos, priimdamos administracinius sprendimus, privalo dirbti rūpestingai ir atidžiai, veikti taip, kad administracinėje procedūroje būtų laikomasi visų teisės aktų nuostatų (*Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2013-03-26 nutartis administracinėje byloje Nr. A⁷⁵⁶-708/2013*, *2014-03-25 nutartis administracinėje byloje Nr. A⁷⁵⁶-997/2014*, *2015-07-09 nutartis administracinėje byloje Nr. eA-1245-662/2015*). Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo praktikoje taip pat yra pažymėta, kad formaliai ir biurokратиškai vykdomos viešojo administravimo funkcijos nesiderina su gero administravimo principu (*pvz., Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2015 m. birželio 25 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A-2150-492/2015*).

Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymas (toliau – VSI), be kita ko, įtvirtina ir pagrindinius principus, kuriais grindžiama vietos savivalda, o šiuo konkrečiu atveju – savivaldybės bendruomenės ir atskirų savivaldybės gyventojų interesų derinimo – savivaldybės institucijų priimti sprendimai savivaldybės bendruomenės interesais neturi pažeisti įstatymų garantuotų atskirų gyventojų teisių (VSI 4 straipsnio 1 dalies 7 punktas). Be to, viena iš įstatymų leidėjo savivaldybei

deleguotų savarankiškųjų funkcijų (Konstitucijos ir įstatymų nustatytų (priskirtų)) yra sąlygų savivaldybės teritorijoje gyvenančių asmenų su negalia socialinei integracijai į savivaldybės bendruomenę sudarymas (VSI 6 straipsnio 1 dalies 14 punktą). Nors šios nuostatos turinys Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 6, 15, 18, 21, 25, 27, 29, 33, 34, 38, 39, 43, 55, 60 ir 68 straipsnių pakeitimo įstatymo aiškinamajame rašte nėra atskleistas, tačiau Komisija, atsižvelgdama į VSI 3 straipsnio 8 punkte pateikiamą savivaldybės bendruomenės sąvokos sampratą, kuri suprantama kaip „savivaldybės nuolatiniai gyventojai, bendrais viešaisiais poreikiais, interesais ir savivaldos teisiniais santykiais susieti su savivaldybės administravimo subjektais“, sprendžia, kad asmenų su negalia socialinė integracija į savivaldybės bendruomenę taip pat turėtų būti suprantama ir įgyvendinama savivaldybės administravimo subjektams teikiant administracines paslaugas asmenims su negalia, jiems siekiant įgyvendinti pagrindines konstitucines teises, įskaitant, bet neapsiribojant, – būti užimtiems (šiuo atveju – pareiškėjai siekiant įgyvendinti teisę į darbą), kartu užtikrinant ir jos judėjimo galimybes nuvykti į darbovietę ir grįžti į gyvenamąją vietą iš jos.

Atsižvelgdama į tai, kas išdėstyta, Komisija sprendžia, kad nagrinėjamu atveju atsakovė netinkamai išnagrinėjo pareiškėjos Prašymą, neatsižvelgė bei neįvertino visų Prašyme ir kartu su juo pareiškėjos pateiktuose rašytiniuose įrodymuose nurodytų tokio prašymo išnagrinėjimui reikšmingų aplinkybių, todėl ir Rašto, kuris buvo priimtas nevisapusiškai neišnagrinėjus pareiškėjos Prašymą, teisinis bei faktinis pagrindimas nėra tinkamas bei pakankamas. Dėl prieš tai šiame sprendime išdėstytų argumentų, vertinama, kad nagrinėjant šį administracinį ginčą nustatyti skundžiamo akto turinio trūkumai sudaro pagrindą jį pripažinti neatitinkančiu VAĮ 10 straipsnio 5 dalies 5 ir 6 punktuose nustatytų administracinio sprendimo turiniui keliamų reikalavimų, o tai yra pagrindas skundžiamą Raštą pripažinti neteisėtu ir jį panaikinti.

Šiuo aspektu pažymima, kad skundžiamo teisės akto panaikinimas reiškia, jog konkrečiu atveju atkuriami buvusi iki ginčijamo teisės akto (veiksmo) priėmimo padėtis, tai yra atkuriamos pažeistos pareiškėjo teisės ar teisėti interesai, tačiau iki panaikinto teisės akto galiojusio kito teisės akto teisinė galia tokiu atveju savaime neatkuriamą (Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo 94 straipsnis). Nagrinėjamo ginčo atveju ši nuostata reiškia, kad Komisijos priimtam sprendimui įsiteisėjus, atsakovei kyla pareiga spręsti dėl pareiškėjos pateikto Prašymo tinkamo išnagrinėjimo teisės aktuose nustatyta tvarka ir terminais.

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo 19 straipsniu, 20 straipsnio 1 dalies 2 punktu, 22 straipsniu, Komisija

n u s p r e n d ž i a:

Panaikinti Panevėžio miesto savivaldybės administracijos 2024 m. rugpjūčio 2 d. raštą Nr. 19-2501(4.5 Mr) „Dėl asmens su negalia automobilio stovėjimo vietos“.

Sprendimą per vieną mėnesį nuo jo priėmimo dienos bylos šalys turi teisę skusti Regionų administraciniam teismui Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Posėdžio pirmininkė

Vesta Šliogerytė

Komisijos narės

Asta Povilonienė

Sigita Šimbelytė